Prima instanţă: Judecătoria Edineț sediul Dondușeni (judecător L. Danilișn)
Dosarul nr. 2a-61/24 (nr. 2-23069424-03-2a-19012024)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil și de contencios administrativ
D E C I Z I E

27 februarie 2025 **mun. Bălţi**

Completul de judecată în componența:
Preşedintele ședinței, judecător: **Elena Grumeza**
Judecătorii: **Natalia Costaș, Ivan Parii**
Grefier: **Cristina Țurcanu**

examinând în ședință judiciară publică apelul declarat de avocatul Leșan Nicolae în interesele S.R.L.”Timscor-Com”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L.”Timscor-Com” către Zabavnîi Iurii privind încasarea prejudiciului material și cererea reconvențională înaintată de Zabavnîi Iurii către SRL”Timscor-Com” privind încasarea datoriilor salariale,

împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț sediul Dondușeni din 28 noiembrie 2023,

constată:

Pretenţiile reclamantului:

La 15 mai 2023 în judecătoria Edineț, sediul Dondușeni a fost înregistrată cererea de chemare în judecată înaintată de către S.C.”Timscor-Com” S.R.L. prin intermediul reprezentantului său, avocatul Nicolae Leșan împotriva lui Zabavnîi Iurii cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat de salariat.

În motivarea acțiunii reprezentantul reclamantului a indicat, că între S.R.L.”Timscor – Com” în calitate de angajator şi Zabavnîi Iurii în calitate de salariat a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 90 din 23 septembrie 2022.

Potrivit prevederilor contractuale Zabavnâi Iurii a fost angajat în cadrul S.C.”Timscor – Com” S.R.L. în calitate de şofer cu următoarele obligaţii:

a) să respecte cu stricteţe disciplina de muncă, să îndeplinească atribuțiile de serviciu ce îi revin în conformitate cu legislaţia în vigoare, cu prezentul contract, cu

statutul societăţii, cu regulamentul de ordine interioară a muncii, precum şi cu dispoziţiile directorului societăţii privind activitatea de muncă;

b) c) d) să folosească în mod eficient orele de program, să sporească productivitatea muncii, să lucreze conştiincios, să se abţină de la acţiuni care creează altor salariaţi dificultăţi în executarea îndatoririlor de serviciu; să întreprindă măsuri în vederea lichidării cauzelor şi condiţiilor care împiedică derularea normală a procesului muncii, să respecte modul stabilit de păstrare a valorilor materiale şi a documentelor.

Reprezentantul reclamantului, avocatul Leșan Nicolae își întemeiază cererea în baza art. 327 Codul Muncii, art. 328 alin. (1) Codul Muncii și art. art.338 alin. (1) lit. a)- b), art.339 alin. (1) din Codul muncii.

Totodată se menționează că potrivit normelor precizate supra, răspunderea materială deplină a salariatului pentru neasigurarea integrității bunurilor şi altor valori care i-au fost transmise pentru păstrare poate surveni doar în urma încheierii unui contract care prevede această clauză.

Potrivit pct.5 din contractul de muncă nr. 90 din 23 septembrie 2022, încheiat între S.R.L. ”Timscor – Com” şi Zabavnîi Iurii, salariatul poartă răspundere materială deplină în faţa societăţii pentru neasigurarea integrităţii bunurilor şi altor valori băneşti şi materiale ale Societăţii, care i-au fost transmise pentru păstrărare, prelucrare, vânzare (livrare), transportul, folosirea în procesul de producţie sau pentru alte scopuri. Salariatul se oblige să restituie Societăţii în volum deplin sumele plătite de către Societate persoanelor terţe pentru paguba pricinuită din vina salariatului.

În această ordine de idei, Zabavnîi Iurii prin contractul de muncă nr. 90 din septembrie 2022 şi-a asumat răspunderea deplină pentru neasigurarea integrității bunurilor materiale încredințate spre păstrare, folosință sau în alte scopuri.

În vederea executării atribuțiilor de serviciul angajatului Zabavnîi Iurii i-a fost eliberată o procură de către S.R.L. ”Timscor Com”, Scoarţă Ion, din 23 septembrie 2022, valabilă până la 31 decembrie 2022, potrivit căreia Zabavnîi Iurii a fost împuternicit să întocmească documentele necesare inclusiv să semneze oricare contract cu oricare organizație în vederea acordării serviciilor pentru tranzitul intern şi internațional, să primească documentele şi contractele semnate şi înregistrate, la fel primească informația despre executarea obligațiilor prevăzute de aceste contracte.

În cerere reclamantul mai invocă, că prin ordinul din 22 decembrie 2022, în legătură cu necesitatea stabilirii mărimii prejudiciului material cauzat de şoferul Zabavnîi Iurii la efectuarea rutei R. Moldova - Federaţia Rusă (Moscova) din 24 septembrie 2022 - până pe 03 noiembrie 2022 s-a creat comisia pentru efectuarea anchetei de serviciu care a

faptul absenţei nemotivate a salariatului Zabavnîi Iurii de la locul de muncă, în perioada 04.11.22 - 23.12.2022, în total 36 zile lucrătoare în urma căreia salariatul Zabavnîi Iurii a fost concediat din data de 23 decembrie 2022.

Astfel, se mai menționează, că în urma efectuării anchetei de serviciu în vederea stabilirii prejudiciului material, s-a constatat cheltuieli nejustificate la executarea rutei R. Moldova - Federaţia Rusia (Moscova), şi anume: 925 litri de motorină extra consum (abaterea de la ruta programată); 52 000 ruble ruseşti (pentru necompletarea corectă a autorizației de transport Rusia bilaterală/ tranzit); 5000 ruble ruseşti (pentru nerespectarea tranzitului sau întârzierea la devamarea mărfii); 2 950 Roni (la achitarea amenzii pentru neprocurarea rovinietei în ultima zi de aflare pe teritoriul României); Alte cheltuieli nejustificate efectuate de Zabavnîi Iurii.

Prin urmare, reclamantul relatează că potrivit anchetei de serviciu s-a constat că, salariatul Zabavnîi Iurii a cauzat angajatorului un prejudiciu material în sumă de 3054 Euro şi anume 934 Euro (57 000 Ruble, 61 Rub/Euro); 594 Euro (2950 Roni/4.97) şi 1526 Euro (925 litri de motorină procurată în Europa x 1, 65 Euro).

Respectiv, Zabavnîi Iurii fiind în exercițiul funcției, poartă răspundere materială deplină pentru prejudiciul cauzat reclamantului. Or, circumstanţele constatate, în temeiul normelor citate şi contractului individual de muncă nr. 90 din 23.09.2022, dovedesc faptul că pârâtul a cauzat reclamantului un prejudiciu material în sumă de 3054 euro, prin faptul că nu şi-a îndeplinit obligaţiunile contractuale corespunzător.

S.C.”Timscor – Com” S.R.L. solicită încasarea din contul lui Zabavnîi Iurii în beneficiul S.C.”Timscor – Com” S.R.L. prejudiciul material în sumă de 3054 Euro, conform cursului BNM la momentul executării, încasarea cheltuielilor de judecată, suportate efectiv de partea reclamantă la etapa depunerii şi examinării acțiunii.

În cadrul examinării cauzei, la 22.08.2023, Zabavnîi Iurii a înaintat o cerere reconvențională împotriva S.C.”Timscor – Com” S.R.L., privind încasarea datoriilor salariale.

În motivarea cererii Zabavnîi Iurii a indicat, că în temeiul contractului de muncă semnat între Zabavnîi Iuri şi S.C. „Timscor Com" S.R.L., a fost angajat în calitate de șofer. Menţionează că la angajare, angajatorul i-a comunicat despre retribuirea muncii conform 75 EURO/24h când este plecat în tură.

În perioada 24.09.2022 - 03.11.2022 a fost delegat în Federaţia Rusă, urmând a fi parcursă ruta prin ocolirea teritoriului Ucrainei. Subliniază că a tranzitat România, Ungaria, Slovacia, Polonia şi Republica Belarusă, într-un final după descărcarea mărfii la locul de destinaţiei în Federaţia Rusă, s-a pornit în retur. Menţionează, că revenind a fost

informat despre faptul că în Republica Belorusă urmează să se încarce cu calciu, ambalat în saci mari (2 tone), pe care l-a descărcat în România, de unde a fost încărcat cu metaloplastic (material pentru ferestre), pe care l-a descărcat în Republica Moldova (or.Cahul). După revenirea în Republica Moldova şi predarea mijlocului de transport şi a actelor corespunzătoare (bonuri fiscale, cârduri de alimentare cu combustibil etc.), Mariei Scoarţă (soţia administratorului) i-a comunicat să pleace acasă pentru că în câteva zile urmează achitarea salariului, care așa și nu a fost realizată, astfel achitarea salariului pentru munca prestată aşa şi nu s-a efectuat.

Pentru protejarea propriilor drepturi salariale, în ianuarie 2023 a depus o plângere la Inspectoratul de Stat al Muncii privind cu solicitarea restabilirii drepturilor salariale.

La 02.02.2023, prin răspunsul Inspectoratului Teritorial de muncă Cimişlia (în continuare 1TM Cimişlia) a fost informat despre faptul, că urmare a plângerii depuse, la pârâtul S.C. „Timscor-Com" S.R.L. a fost efectuat un control inopinat, în urma căruia s-a constatat că suma datorată de angajator pentru munca prestată de el constituie: 28193 lei. După finalizarea controlului a fost întocmit procesul-verbal de control PV ISM- 2023-00038 cu prescripția achitării diurnelor în termen de până la 02.03.2023 care până la moment nu au fost achitate, prin ce a încălcat prevederile legale (art.349 Cod Contravenţional), iar el continuă să fie obstrucționat în drepturile sale.

La 21.06.2023 avocatul Fencovschi Eugeniu care îl reprezintă pe Zabavnîi Iurii, expediază către ITM Cimişlia o interpelare prin care a solicitat eliberarea următoarelor acte: 1) procesul-verbal de control PV-ISM-2023-00038 şi 2)actul juridic prin care administratorul S.C. „Timscor-Com" S.R.L. a fost sancţionat pentru neexecutarea prescripției.

La 26.06.2023 a primit răspuns la interpelare de la ITM Cimişlia nr.57 din 26.06.2023 prin care i-a fost eliberate copiile actelor solicitate, din care rezultă că, de fapt S.C. „Timscor-Com" S.R.L. a suportat mai multe controale din partea ITM Cimişlia finalizate cu întocmirea proceselor-verbale de control PV-ISM-2022-01402 din 26.12.2022, PV-ISM-2023-00038 din 01.02.2023 și PV-ISM-2023- 00176 din 16.06.2023.

Astfel, ultimul control din 16.06.2023, efectuat la compania reclamantă s-a finalizat cu prescripția achitării subsemnatului Zabavnîi Iurii a drepturilor salariale, fiind acordat termen repetat S.C. „Timscor-Com" S.R.L. până la 07.08.2023 pentru executarea prescripției.

Consideră că inacțiunea administratorului S.C. „Timscor-Com" S.R.L. este ilegală și condiționează în mod continuu încălcarea drepturilor salariale a subsemnatului reclamant Zabavnîi Iurii.

În asemenea circumstanțe Zabavnîi Iurii solicită încasarea din contul S.C. „Timscor-Com" S.R.L. în beneficiul său a sumei de 28193,43 lei cu titlu de drepturi salariale precum si încasarea cheltuielilor judiciare.

Poziția primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț sediul Dondușeni din 28.11.2023 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de S.C.”Timscor – Com” S.R.L. împotriva lui Zabavnîi Iurii privind încasarea prejudiciului material cauzat de salariat, ca fiind neîntemeiată.

S-a admis cererea reconvențională înaintată de Zabavnîi Iurii împotriva S.C. ”Timscor – Com” S.R.L., privind încasarea datoriilor salariale, s-a încasat din contul SRL ”Timscor – Com” în beneficiul lui Zabavnîi Iurii suma de 28193,43 (douăzeci și opt mii una sută nouăzeci și trei,43 lei) cu titlu de diurne neachitate pentru deplasarea în interes de serviciu peste hotarele țării.

S-a încasat de al S.C. „Timscor-Com” S.R.L. în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 2637 (două mii șase sute treizeci și șapte)lei (1791 + 845,79 lei.).

Solicitarea apelantului:

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 28 noiembrie 2023avocatul Leșan Nicolae în interesele S.C.”Timscor-Com”, la 12.12.2023 a înaintat cerere de apel prin care solicită admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri potrivit căreia cererea de chemare în judecată de S.C.”Timscor-Com”S.R.L. să fie admisă cu încasarea din contul Zabavnîi Iurii în beneficiul S.C.”Timscor-Com”S.R.L. a prejudiciului material în sumă de 3054 Euro, conform cursului BNM la momentul executării și cheltuielilor suportate la examinarea cauzei, cu respingerea ca neîntemeiată a cererii reconvenționale înaintată de Zabavnîi Iurii către S.C.”Timscor-Com”S.R.L. cu privire la încasarea sumei 28193,43 lei cu titlu de drepturi salariale.

La 23.02.2024 de către avocatul Leșan Nicolae în interesele S.C.”Timscor-Com”S.R.L. a fost înaintat apelul motivat susținând aceiași solicitare invocată în apelul nemotivat cu concretizarea de încasare din contul lui Zabavnîi Iurii în beneficiul lui S.C.”Timscor-Com”S.R.L. a cheltuielilor de judecată suportate.

Argumentele părților:

Poziția apelantului:

În susținerea cererii de apel reprezentantul S.C.”Timscor-Com”S.R.L, avocatul Leșan Nicolae a menționat că instanța de fond a ignorat argumentele reclamantului/apelant cu referire la unele aspecte ale litigiului în cauză și a examinat cauza exclusiv reieșind din argumentele intimatului Zabavnîi Iurii, încălcând astfel principiul contradictorialității.

Totodată apelantul își exprimă dezacordul cu argumentul instanței de fond potrivit căruia prin deciziile agentului constatator din Federaţia Rusă - Serviciul Vamal federal al Rusiei, S.C. „Timscor-Com” S.R.L. a fost recunoscut vinovat în încălcarea legislaţiei vamale a Federaţiei Ruse şi nu şoferul - salariat Zabavnîi Iurii. Or, apelantul susține că S.C. „Timscor-Com” S.R.L. a fost sancţionat contravenţional, ca urmare a neexecutării obligaţiilor de muncă corespunzător de către salariatul Zabavnîi Iurii, care nu a nerespectat perioada de tranzit vamal stabilit de autoritatea vamală, prin urmare a a încălcat prevederile contractului individual de muncă.

În contextul argumentului instanței de fond precum că instanța nu a stabilit nici în contextul contractului individual de muncă încheiat între S.C. „Timscor-Com” S.R.L. și Zabavnîi Iurii și nici a procurii eliberate de angajator salariatului obligații ce țin de completarea a careva acte, autorizație de transport, acte în vederea devamării mărfii, apelantul susține că S.C. „Timscor-Com” S.R.L. la împuternicit pe Zabavnîi Iurii să întocmească documentele necesare inclusiv să semneze oricare contract cu oricare organizație în vederea acordării serviciilor pentru tranzitul intern și internațional.

Respectiv, în opinia apelantului Zabavnîi Iurii fiind în exerciţiul funcţiei, poartă răspundere materială deplină pentru prejudiciul cauzat apelantului S.C. „Timscor-Com" S.R.L. fiind demonstrat faptul că intimatul a cauzat apelantului un prejudiciu material prin faptul că nu şi-a îndeplinit obligaţiunile contractuale corespunzător, în sumă de 3 054 euro constituit din:

- 1526 Euro - 925 litri de motorină extra consum (abaterea de la ruta programată);
- 934 Euro - 52 000 ruble ruseşti (pentru necompletarea corectă a autorizaţiei de transport Rusia bilaterală/tranzit);
- 5000 ruble ruseşti (pentru nerespectarea tranzitului sauîntîrzierea la devamarea mărfii);
- 594 Euro- 2 950 Roni (achitarea amenzii pentru neprocurarea rovinietei în ultima zi de aflare pe teritoriul României).

Cu referire la acțiunea reconvențională înaintată de Zabavnîi Iurii, reclamantul/apelant susține că urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, deoarece Zabavnîi Iurii nu a prezentat notificarea/cererea în temeiul art.332 Codul Muncii privind achitarea

drepturilor salariale, prin urmare nu a fost respectată procedura prealabilă de soluționare a litigiului, prevăzută de art.332 Codul muncii.

Poziția părților în ședința de judecată:

În ședința de judecată reprezentantul apelantului, avocatul Leșan Nicolae a susținut apelul pe argumentele invocate în el a solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea pe caz a unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată înaintată cu încasarea de la Zabavnîi Iurii în beneficiul S.C. „Timscor-Com" S.R.L.a prejudiciului material cauzat prin abaterea de la ruta prestabilită, respectiv fiind prin executarea necorespunzătoare a atribuțiilor sale de serviciu prin întocmirea necorespunzătoare a autorizației pentru care a fost aplicată amendă contravențională S.C. „Timscor-Com" S.R.L. de către Serviciul Vamal Federal, Vama Regională Moscova, nerespectarea tranzitului sau întîrzierea la devamarea mărfii , neprocurarea rovinietei în ultima zi de aflare pe teritoriul României, deoarece amenda aplicată companiei ca urmare a acțiunilor/ inacțiunilor angajatului acesteia este un prejudiciu adus companiei, acțiunile a fost stabilit că sunt unele ilicite, sunt acțiunile pârâtului, este încheiat cu ultimul contract în baza căruia portă răspundere materială deplină și respectiv dumnealui urmează să achite prejudiciul cauzat.

Totodată a menționat apărătorul Leșan Nicolae și faptul că nu a fost prezentată de către pârât dovada respectării căii prealabile deși aceasta este o procedură obligatorie pentru acțiunea reconvențională și în momentul respectiv, Codul de Procedură Civilă prevede foarte clar că nerespectarea procedurii prealabile duce la scoaterea de pe rol, inclusiv în instanța de apel poate fi aplicat acest procedeu.

Reprezentantul S.C. „Timscor-Com" S.R.L., administrator Scoarță Maria– a menționat în ședința instanței de apel că Zabavnîi Iurii a fost angajat din luna octombrie 2022 în calitate de șofer de rute internaționale, până la încheierea contractului de angajare nu a mai avut efectuate careva rute, a fost încărcat cu prună uscată pentru a transporta marfa în Federația Rusă cu traversarea României, Ungaria, Slovaciei, Poloniei, Republica Belorusă. Urmărirea deplasări camionului a fost efectuată prin dispozitivul GPS cu care era dotat camionul, dispozitiv care are legătură cu oficiul companiei. Văzând că șoferul se abate de la traseu, a fost telefonat de la oficiul companiei pentru a verifica care este motivul abaterii de la traseu la care șoferul a comunicat că s-a abătut de la traseu din motive personale, pentru a se vedea cu soția, a efectuat o abatere de la traseu de aproximativ 300 km într-o direcție, 300 înapoi pentru a reveni la traseu, totodată șoferul s-a aflat în orașul în care se afla soția ultimului trei zile, la intrare în Rusia nu a intrat prin punctul vamal prin care urma să o facă și pentru care avea autorizație, ci a intrat în

federația Rusă prin alt punct vamal, a completat autorizația greșit, acțiune pentru care S.C. „Timscor-Com” S.R.L. a fost amendată,

Reprezentantul S.C. „Timscor-Com” S.R.L. – Scoarță Maria concretizează că, șoferului i-a fost achitat salariu în valoare aproximativă de 7000 lei în rest urma să-i fie achitate deplasările după prezentarea acestuia la oficiu cu darea de seamă cu privire la cheltuielilor suportate, amenzile achitate efectuarea calculelor respectiv cu achitarea deplasărilor, deplasările însă nu au fost achitate lui Zabavnîi Iurii deoarece ultimul nu s-a prezentat la oficiu pentru a da darea de seamă.La fel menționează că efectuând cale întoarsă, șoferul Zabavnîi Iurii, la fel fiiind încărcat cu altă marfă care urma să fie transportată deja în Moldova, se abate de la traseu din motive personale, și iarăși trece prin orașul unde era soția ultimului, se află acolo timp de patru zile.

Cu referire la soluția instanția în latura admiterii cererii reconvenționale înaintate de către Zabavnîi Iurii prin care s-a încasat de la S.C. „Timscor-Com" S.R.L. cu titlu de diurne sumă de 28193,43 lei menționează că compania de fapt nu este împotrivă să achite diurnele, dar Zabavnîi Iurii trebuia să se prezinte la oficiu pentru darea de seamă, prezentarea tuturor bonurilor în vederea demonstrării cheltuielilor suportate, efectuarea calculelor corespunzătoare, achitarea prejudiciului cauzat și respectiv compania va achita diurnele, dar darea de seamă nu a fost prezentată de șofer, iar din natura muncii prestate șoferul este obligat să facă anumite acțiuni, chiar dacă ele nu sunt prevăzute în contract.

Apărătorul intimatului, avocatul Fencovschi Eugen a menționat că este de acord cu hotărârea instanței de fond, deoarece consideră că nu au fost încălcate nici aspectele de ordin material și nici cele de ordin procesual, iar partea reclamantă nu a venit cu probe concludente în vederea probării pretențiilor sale, nu a fost prezentat nici un înscris prin care se demonstrează itinerarul stabilit lui Zabavnîi Iurii, distanța de la care să fie calculat normativul de consum a camionului respectiv, iar toate cheltuielilor efectuate de către șofer nu urmează a fi apreciate ca prejudicii, deoarece acestea au fost admise anume din cauza faptului că de către angajator nu a fost organizat corespunzător parcursul respectiv.

Prin urmare apărătorul Fencovschi Eugen a solicitat respingerea apelului cu menținerea hotărârii instanție de fond, totodată notează că pârâtul în acțiunea reconvențională nu a solicitat drepturi salariale, nu a solicitat remunerarea muncii ci a solicitat încasarea deplasărilor pentru care Legea incidentă nu solicită calea prealabilă, mai mult decât atât deoarece acestea rezultă dintr-o procedură instituită, finisată, constată de către un organ de stat.

Cu privire la argumentele reclamantului precum că Zabavnîi Iurii nu a prezentat darea de seamă, reprezentantul intimatului reiterează că la finisarea rutei Zabavnîi Iurii s-

a prezentat la oficiu, a prezentat toate bonurile cu privire la cheltuielile efectuate, a transmis cheile de la camion și a așteptat să-i fie achitate diurnele, neobținând aceste sume el sa adresat cu plângere la Inspecția de stat a Muncii care venind în controale de mai multe ori la compania respectivă a constatat că .C. „Timscor-Com" S.R.L. într-adevăr urmează să achite diurnele menționate lui Zabavnîi Iurii după tarifele minime prevăzute de lege.

În ședința instanței de apel nu s-a prezentat intimatul Zabavnîi Iurii însă prin cererea înaintată la 19.11.2024 /f.d.155/ a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

Reieșind din prevederile art. 379 alin. (1) Codul de procedură civilă, neprezentarea în ședința de judecată a apelantului sau intimatului, a reprezentanților acestora, precum și a unui alt participant la proces, citat legal despre locul, data și ora ședinței, nu împiedică judecarea apelului. Instanța însă este în drept să amâne ședința dacă va constata că neprezentarea este motivată.

În circumstanțele expuse, instanța de apel constatând că procedura de citare legală a fost respectată, a dispus examinarea cauzei în lipsa părților ce nu s-au prezentat.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul consideră că cererea de apel declarată de Crîșmari Nicolae reprezentant legal al minorului Crîșmari Marius reprezentat de avocatul Podlisnic Dorin urmează a fi respinsă, iar hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 23 noiembrie 2023 menținută, din următoarele motive.

Potrivit prevederilor art. 385 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art.373 alin. (1), (2) și (5) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate, Colegiul civil reține că sarcina instanței de apel derivă din dispozițiile art.373 alin.(1), (2) și (5) CPC, în condițiile în care instanța de fond a

soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii înaintate de S.C.”Timscor-Com”S.R.L. cu privire la încasarea prejudiciului cauzat de salariat, cu admiterea acțiunii reconvenționale înaintate de Zabavnîi Iurii cu privire la încasarea datoriilor salariale în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Art. 130 CPC al RM statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea pricinii.

Înaintând prezenta acțiune împotriva Zabavnîi Iurii, S.C.”Timscor-Com” S.R.L. a solicitat încasarea prejudiciului material cauzat, în baza circumstanțelor expuse, S.C.”Timscor-Com” S.R.L. a solicitat încasarea prejudiciului material în sumă de 3054 euro, conform cursului BNM la momentul executării la momentul exercitării și cheltuielilor de judecată suportate.Totodată reclamantul a solicitat respingerea acțiunii reconvenționale fomulată de Zabavnîi Iurii cu privire la încasarea datoriilor la plățile salariale în mărime de 28193,43 lei.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță prin hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 28.11.2023, a conchis în privința netemeiniciei acțiunii, respingând-o integral și temeiniciei și legalității acțiunii reconvenționale, admițând-o și încasând cu titlu de diurne neachitate sume de 28193,43 lei.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că reclamanta a solicitat încasarea prejudiciului cauzat de salariatul Zabavnîi Iuri exercitarea necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu în baza contractul individual de muncă nr.90 din 23.09.2022, procurii din 23.09.2022 .

Judecând cauza în ordine de apel, din înscrisurile anexate la materialele cauzei rezultă că, relațiile de muncă cu Zabavnîi Iurii au fost constituite în anul 2022, conform contractului de muncă încheiat, pe un termen nelimitat, între S.C.”Timscor-Com” S.R.L. și Zabavnîi Iurii la 23.09.2022, prin care ultimul a fost angajat în calitate de șofer (f.d. 7-8).

Potrivit p.c.5 a contractului de muncă nominalizat supra, în scopul asigurării integrității bunurilor și altor valori bănești și materiale ale societății , care i-au fost transmise pentru păstrare, prelucrare, vânzare (Livrare), transportul, folosirea în procesul de producție sau pentru alte scopuri, conform art. 339 Codul muncii, a fost prevăzută răspunderea materială deplină a salariatului, cu obligarea, potrivit p.5.2 a contractului de

muncă, ultimului să restituie Societății în volum deplin sumele plătite de către Societate persoanelor terțe pentru paguba cauzată din vina salariatului.

Potrivit art. 327 Codul muncii, partea contractului individual de muncă (angajatorul sau salariatul) care a cauzat, în legătură cu exercitarea obligaţiilor sale de muncă, un prejudiciu material şi/sau moral celeilalte părţi repară acest prejudiciu conform prevederilor codului muncii şi altor acte normative.

În acest context, se reţine faptul că, coroborat cu normele generale ale Codului civil al RM care prevăd repararea prejudiciului prejudiciului material cauzat de salariat, conform cărora în conformitate cu art.45 Codul muncii, contractul individual de muncă este înţelegerea dintre salariat şi angajator, prin care salariatul se obligă să presteze o muncă într-o anumită specialitate, calificare sau funcţie, să respecte regulamentul intern al unităţii, iar angajatorul se obligă să-i asigure condiţiile de muncă prevăzute de prezentul cod. de alte acte normative ce conţin norme ale dreptului muncii, de contractul colectiv de muncă, precum şi să achite la timp şi integral salariul.

În același sens, art.339 alin.(l) Codul muncii stabileşte expres faptul că: contractul scris cu privire la răspunderea materială deplină poate fi încheiat de angajator cu salariatul care a atins vârsta de 18 ani şi care deţine o funcţie sau execută lucrări legate nemijlocit de păstrarea, prelucrarea, vânzarea (livrarea), transportarea sau folosirea în procesul muncii a valorilor ce i-au fost transmise.

Potrivit art.333 Codul muncii, salariatul este obligat să repare prejudiciul material cauzat angajatorului, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel. La stabilirea răspunderii materiale, în prejudiciul ce urmează a fi reparat nu se include venitul ratat de angajator ca urmare a faptei săvârşite de salariat. Dacă prejudiciul material a fost cauzat angajatorului printr-o faptă ce întruneşte semnele componenţei de infracţiune, răspunderea se stabileşte potrivit Codului penal.

Articolul 338 alin.(l) lit. a) Codul muncii stabileşte că, salariatul poartă răspundere materială în mărimea deplină a prejudiciului material cauzat din vina lui angajatorului în cazurile când între salariat şi angajator a fost încheiat un contract de răspundere materială deplină pentru neasigurarea integrităţii bunurilor şi altor valori care i-au fost transmise pentru păstrare sau în alte scopuri (art.339).

Conform art.342 din același Cod, până la emiterea ordinului (dispoziţiei, deciziei, hotărârii) privind repararea prejudiciului material de către salariatul în cauză, angajatorul este obligat să efectueze o anchetă de serviciu pentru stabilirea mărimii prejudiciului material pricinuit şi a cauzelor apariţiei lui. Pentru efectuarea anchetei de serviciu, angajatorul este în drept să creeze, prin ordin (dispoziţie, decizie, hotărâre), o comisie cu

participarea specialiştilor în materie. Pentru stabilirea cauzei apariţiei prejudiciului material este obligatorie solicitarea unei explicaţii în scris de la salariat. Refuzul de a o prezenta se consemnează într-un proces-verbal semnat de câte un reprezentant al angajatorului şi, respectiv, al salariaţilor. Salariatul are dreptul să ia cunoştinţă de toate materialele acumulate în procesul anchetei de serviciu.

Instanţa de apel în acest sens, mai subliniază că, la examinarea litigiilor privind recuperarea prejudiciului cauzat de salariaţi se va ţine cont că elementele răspunderii materiale ale salariatului faţă de angajator sunt următoarele: a) cel care a produs prejudiciul trebuie să aibă calitatea de salariat al unităţii păgubite: b) fapta ilicită şi personală a salariatului trebuie să fie săvârşită în legătură cu munca sa. Dacă fapta este săvârşită în timpul programului de muncă dar nu este în legătură cu munca, salariatul va răspunde conform normelor de drept civil (răspundere delictuală); c) prejudiciul reprezintă o modificare a patrimoniului angajatorului şi constă în diminuarea activului sau în creşterea pasivului patrimonial; d) prejudiciul trebuie să fie un rezultat al faptei ilicite săvârşite de salariat; e) existenţa vinovăţiei salariatului în cauzarea prejudiciului.

În fapt, Colegiul relevă că, în vederea prestării serviciilor de transport, șoferul Zabavnîi Iurii a fost delegat în deplasare în Federația Rusă cu traversarea României, Ungariei, Slovaciei, Poloniei, Republica Belorusă, nefiind însă prestabilit de către angajator un itinerar de deplasare din care ar fi fost posibilă calcularea exactă a distanței parcurse, precum și necesarul de combustibil. Urmărirea deplasării camionului a fost efectuată prin dispozitivul GPS cu care era dotat camionul, dispozitiv care avea în permanență legătură cu oficiul companiei ș de unde putea fi urmărit.

La data de 22.12.2022, în baza ordinului companiei în legătură cu necesitatea stabilirii mărimii prejudiciului material provocat de șoferul Zabavnîi Iurii la efectuarea rutei Republica Moldova- Federația Rusă (Moscova) din 24.09.2022 până la 03.11.2022 a fost creată comisia pentru efectuarea anchetei de serviciu fiind compusă din 3 membri, în lipsa intimatului Zabavnîi Iurii, care fiind chemat la sediul companiei în repetate rânduri, pentru prezentarea explicațiilor în scris, despre admiterea unor cheltuieli financiare nejustificate în timpul rutei efectuate, precum supraconsumul de combustibil, devierea de la ruta programată, încălcarea disciplinei de muncă, neprezentarea tuturor bonurilor de plată, proceselor verbale în original, a refuzat să facă careva explicații (f.d.24,25).

Ulterior, la data de 23.12.2022 în legătură cu constatarea faptului absenței nemotivate a salariatului Zabavnîi Iuri de la locul de muncă în perioada 04.11.2022-23.12.2022, 36 zile lucrătoare, a fost emis ca urmare a celor relatate ordinul intern nr.101

prin care Zabavnîi Iurii a fost eliberat din funcţia deţinută, în temeiul prevederilor art.86 alin.(l) lit. h) Codul muncii și art.206 alin.1 lit.d Codul Muncii (f.d.27).

Conform anchetei de serviciu de constatare și evaluare a prejudiciului material, comis a stabilit achitări nejustificate efectuate în vederea executării rutei precum: 925 litri de motorină extraconsum, 52000 ruble rusești pentru necompletarea corectă a autorizației de transport, 5000 ruble rusești pentru nerespectarea tranzitului sau întârzierea la devamarea mărfii în Rusia, 2950 Roni - achitarea amenzii pentru neprocurarea rovinietei în ultima zi de aflare pe teritoriul României , precum și alte cheltuieli mici, nejustificate pentru care compania nu a primit de la Zabavnîi bonurile în original.

Instanța de apel mai reține că în confirmarea achitării amenzii stabilite de autoritățile Federației Ruse la materialele cauzei a fost anexat bonul de plată din 12.10.2022 (f.d.62) pe numele lui Zabavnîi Iurii, ce demonstrează achitarea de către ultimul a amenzii stabilite în baza Deciziei nr.67307000001, pentru încălcarea prevederilor art.29.12.1 Codului administrativ Federației Ruse, dar care nu demonstrează în nici un mod faptul că amenzile aplicate în Federația Rusă, 52000 ruble rusești pentru necompletarea corectă a autorizației de transport, 5000 ruble rusești pentru nerespectarea tranzitului sau întârzierea la devamarea mărfii în Rusia, au fost achitate de către persoana juridică S.C.”Timscor-Com” S.R.L., pentru a fi susceptibile spre încasare potrivit pct.5.2 a contractului individual de muncă nr.90 din 23.09.2022 cu titlu de prejudiciu cauzat din vina salariatului – așa cum indică reclamantul. Or, pct 5.2 al contractului prevede ”că salariatul se obligă să restituie Societății în volum deplin sumele plătite de către Societate persoanelor terțe pentru paguba pricinuită din vina salariatului” care nu poate fi interpretat a fi un drept al angajatorului de a cere în ordine de regres de la salariatul său a amenzilor achitate de persoana juridică.

Cu referire la cerința cu privire la încasarea sumei de 2950 Roni achitați în calitate de amendă pentru neprocurarea rovinietei în ultima zi de aflare pe teritoriul României, Colegiul Civil constată că la materialele cauzei nu au fost anexare careva probe în confirmarea faptului achitării amenzii respective, nu a fost anexat nici bonul de plată, nici procesul verbal de constatare a încălcării sau decizia Serviciului Vamal.

În alt rînd, Colegiul atestă că angajatorul S.C.”Timsor-Com” S.R.L. invocă în actul anchetei de serviciu un extraconsum de motorină în urma abaterii de la ruta programată, fără însă a stabili care a fost itinerarul prestabilit lui Zabavnîi Iurii pentru ruta respectivă, care este volumul de combustibil necesar de a fi consumat, respectiv care a fost cuantumul depășit.

În așa mod, coroborând circumstanţele de fapt ale speţei la prevederile legale şi contractuale expuse supra, Colegiul conchide că, reclamantul S.C.”Timsor-Com” S.R.L. nu a demonstrat în faţa instanţei de judecată că prejudiciul rezultă din încălcarea condițiilor contractuale sau din careva fapte ilicite ale lui Zabavnîi Iurii şi că în speța dată sunt întrunite condițiile de reparare a prejudiciului cauzat de salariat angajatorului său. Or, potrivit art.118 alin.(l) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În aceste circumstanţe instanţa de apel consideră corectă concluzia instanţei de fond referitor la netemeinicia pretenţiei privind încasarea din contul lui Zabavnîi Iurii în beneficiul S.C.„Timscor-Com”S.R.L. a prejudiciului material cauzat de salariat în sumă de 3054 Euro.

Cu privire la cererea reconvențională înaintată de Zabavnîi Iurii împotriva S.C.”Rimscor-Com” cu privire la încasarea din contul reclamantului a sumei dde 28193,43 lei cu titlu de drepturi salariale și a cheltuielilor judiciare Colegiul Civil consideră legală și întemeiată concluzia instanței de fond în acest sens care a admis cererea și a dispus încasarea drepturilor salariale în beneficiul șui Zabavnîi Iurii reieșind din următoarele considerente:

Conform art. 45 CM al RM, Contractul individual de muncă este înţelegerea dintre salariat şi angajator, prin care salariatul se obligă să presteze o muncă într-o anumită specialitate, calificare sau funcţie, să respecte regulamentul intern al unităţii, iar angajatorul se obligă să-i asigure condiţiile de muncă prevăzute de prezentul cod, de alte acte normative ce conţin norme ale dreptului muncii, de contractul colectiv de muncă, precum şi să achite la timp şi integral salariul.

Potrivit art. 56 alin. (1) CM al RM, (1) Contractul individual de muncă se încheie în baza negocierilor dintre salariat şi angajator. Încheierea contractului individual de muncă poate fi precedată de circumstanţe specifice (susţinerea unui concurs, alegerea în funcţie etc.).

Instanța a constatat că la data de 23.09.2022 Zabavnîi Iurii, în conformitate cu art. 56 Codul Muncii a R.Moldova, este angajat la S.C.”Timscor-Com” S.R.L. în funcţie de șofer. Salariatul se obligă să presteze munca conform condiţiilor contractuale şi obligaţiunilor de serviciu pct.2.1 contractulului nr.90 din 23.09.2022(f.d. 7), iar S.C.”Timscor-Com” în calitate de administrator să primească munca prestată şi să o achite la timp, pct.2.2 a contractului nominalizat.

În vederea exercitării obligațiilor de serviciu Zabavnîi Iurii s-a aflat în deplasare de serviciu fiind delegat în Federaţia Rusă, pentru parcurgerea rutei prin ocolirea teritoriului Ucrainei, tranzitând România, Ungaria, Slovacia, Polonia şi Republica Belarusă, iar după descărcarea mărfii la locul de destinaţiei în Federaţia Rusă, a pornit în retur. Revenind, în Republica Belorusă a fost încărcat cu calciu, pe care l-a descărcat în România, de unde a fost încărcat cu metaloplastic pe care l-a descărcat în Republica Moldova (or.Cahul), iar la revenirea în Republica Moldova şi predarea mijlocului de transport şi a actelor corespunzătoare (bonuri fiscale, cârduri de alimentare cu combustibil etc.), a fost înștiințat de către acontabilul șef- Mariei Scoarţă că în câteva zile urmează achitarea salariului, care așa și nu a fost efectuată până în prezent.

În ședința instanței de apel s-a stabilit că de fapt salariul pentru munca prestată de Zabavnîi Iurii a fost achitat în mărime aproximativă de 6000-7000 lei, urmând a fi achitate de către angajator suma de 28.193,43 cu titlu de diurne.

Potrivit prevederilor Articolul 175 Codului Muncii, salariaţilor deplasaţi în interes de serviciu li se garantează menţinerea locului de muncă (a funcţiei) şi a salariului mediu, precum şi compensarea cheltuielilor legate de deplasarea în interes de serviciu.

Totodată articolul 176 Codului Muncii, (1) În cazul deplasării în interes de serviciu, angajatorul este obligat să compenseze salariatului:

a) cheltuielile de călătorie tur-retur;

b) cheltuielile de cazare;

c) diurna;

d) alte cheltuieli ce ţin de deplasare.

(2) Modul şi mărimea compensării cheltuielilor legate de deplasările în interes de serviciu se aprobă de Guvern. Unităţile cu autonomie financiară pot stabili în contractul colectiv de muncă mărimi sporite ale acestor compensaţii.

Sub prisma normelor citate, Colegiul Civil reține că, instanța de fond corect a stabilit că pentru perioada 24.09.2022-03.11.2022 în care salariatul a fost plecat în deplasare în interes de serviciu peste hotarele țării, angajatorul urma să achite cu titlu de diurne suma de 28193,43 lei, sumă care rezultă din prevederile Regulamentului cu privire la delegarea salariaților entităților din republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.10/2012, stabilită și confirmată și de către Inspecția Teritorială de muncă Cimișlia, în urma controalelor inopinate efectuale la sediul Societății, la plângerea lui Zabavnîi Iurii, care a eliberat în acest sens mai multe prescripții Societății PV-IMS-2022-01402 din 26.12.2022; PV-IMS-2023-00038 din 01.02.2023 și PV-ISM-202300176 din 16.06.2023 și a acordat termene de achitare a plăților cuvenite lui Zabavnîi Iurie (f.d.49-61).

Totodată instanța menționează că reprezentantul S.C.”Timscor-Com” S.R.L. – Scoarță Maria, nici în ședința instanței de apel nu neagă restanța la achitarea diurnelor lui Zabavnîi Iurii, precum și în actul anchetei de serviciu este menționat faptul că din motivul constatării prejudiciului material cauzat companiei din cauza salariatului, până la achitarea acestuia nu vor fi achitate diurnele șoferului.

Zabavnîi Iurii s-a adresat cu cerere de chemare în judecată reconvențională către S.C.”Timscor-Com” S.R.L. prin care solicită încasarea sumei de 28193,43 lei cu titlu de diurne şi a cheltuielilor de judecată pentru asistența juridică întrucât chiar și după emiterea prescripțiilor de către Inspecția Teritorială de muncă Cimișlia, S.C.”Timscor-Com” S.R.L. nu a înlăturat încălcările, neachitând până în prezent sumele diurnelor lui Zabavnîi Iurie.

Sub prisma circumstanțelor stabilite, Colegiul Civil reține că, instanța de fond corect a stabilit că pentru perioada 24.09.2022-03.11.2022 în care Zabavnîi Iurie a fost plecat în deplasare în interes de serviciu peste hotarele țării, exercitând ruta Republica Moldova-Federația Rusă, angajatorul urmează să achite cu titlu de diurne suma de 28193,43 lei,

Instanța reține ca fiind declarativ în acest sens argumentul apelantului precum că Zabavnîi urma să respecte calea prealabilă stabilită conform prevederilor art.332 Codul Muncii, întrucât această procedură se consideră respectată prin intermediul Inspecției Teritoriale de Muncă Cimișlia care a efectuat controlul aplicării reglementărilor din domeniul raporturilor de muncă, precum și alte raporturi legate de raporturile de muncă și a eliberat mai multe prescripții Societății în acest sens, iar S.C.”Timscor-Com” S.R.L. și-a manifestat poziția și a dat un răspuns implicit prin neexecutarea prescripțiilor și neachitarea plăților lui Zabavnîi Iurii.

Prin urmare instanța de apel concluzionează cu privire la temeinicia și legalitatea hotărârii instanței de fond din 28.11.2023 în latura admiterii cererii reconvenționale cu încasarea din contul S.C.”Timscor-Com” S.R.L. în beneficiul lui Zabavnîi Iurii a datoriilor salariale în sumă de 28193,43 lei cu titlu de diurne neachitate.

Cu referire la cerința apelantului de încasare a taxei de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și la înintarea apelului și a cheltuielilor de judecată:

Conform art. 94 alin.1 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Conform art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Prin urmare, instanța de apel reține că, solicitarea apelantului de încasare a taxei de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, la depunerea cererii de apel, conform prevederilor art.82 Cod de procedură civilă, taxa de stat face parte din cheltuielile de judecată, care potrivit prevederilor art.94 Cod de procedură civilă se impun spre achitare părții care pierdut procesul.

Din raționamentele expuse, precum și datorită faptului că instanța respinge apelul declarat de S.C."Timscor-Com" S.R.L., reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, Colegiul civil şi de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge solicitarea apelantului de încasare a taxei de stat achitată la înaintarea cererii de chemare și a cererii de apel.

În contextul celor expuse, Completul de judecată al Curții de Apel Nord constată că cererea de apel conține obiecții de fapt şi de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de fond, fiind apreciate corespunzător, astfel, argumentele invocate în cererea de apel nu pot constitui temei de casare a hotărârii contestate, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Distinct de cele enunţate, Colegiul civil şi de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de S.C."Timscor-Com" S.R.L. cu menținerea fără modificări a hotărârii Judecătoriei Edineț sediul Dondușeni din 28.11.2023.

Conducându-se de prevederile art.385 lit.a) Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil și de contencios administrativ, -

decide:

Respinge apelul declarat de avocatul Leșan Nicolae în interesele SRL"Timscor-Com".

Menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Edineț sediul Dondușeni din 28 noiembrie 2023, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL"Timscor- Com" către Zabavnîi Iurii privind încasarea prejudiciului material și cererea reconvențională înaintată de Zabavnîi Iurii către SRL"Timscor- Com" privind încasarea datoriilor salariale.

Decizia este definitivă, fiind cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Preşedintele ședinței, judecător **Elena Grumeza**

Judecătorii **Natalia Costaș** **Ivan Parii**